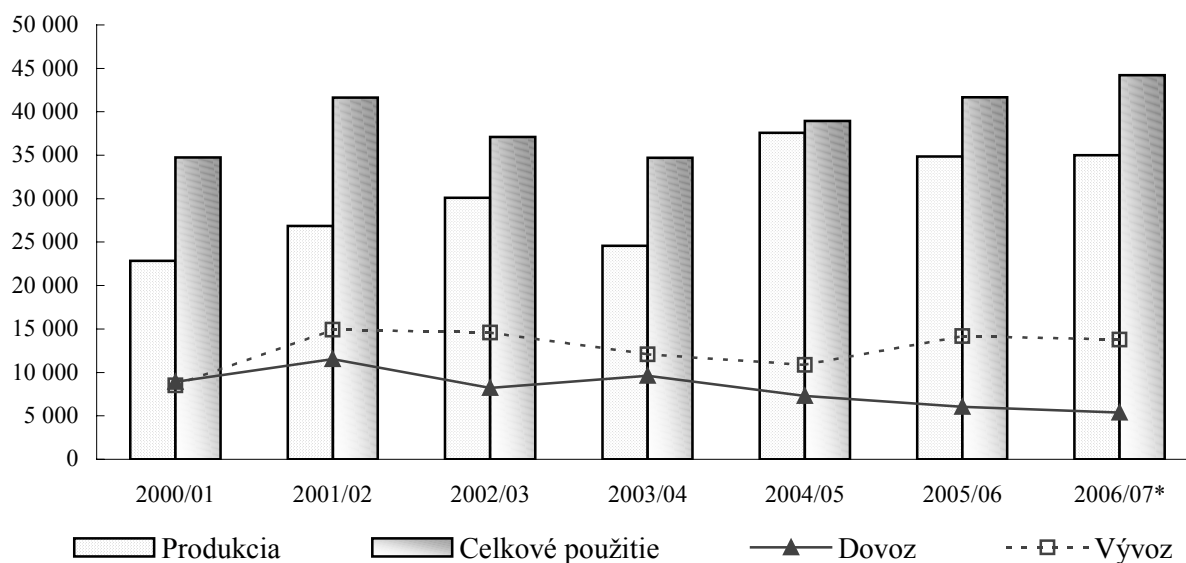

Strukoviny

Situačná a výhľadová správa k 30.6.2006

Vývoj ponuky a použitia strukovín v SR v tonách

Bratislava,
október 2006

Autor:

Ing. Helena TIBENSKÁ, CSc.

Autorská spolupráca - subkapitola 1.2.

Ing. Zsolt Cserge

Ing. Dalibor Báci

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

- Food and Agriculture Organization of the United Nations – Organizácia spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo
- Global information and early warning system on food and agriculture – Globálny informačný systém a systém skorého varovania FAO
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo poľnohospodárstva Českej republiky
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Bratislava

Autorka touto cestou ďakuje za spoluprácu všetkým uvedeným organizáciám a ich odborným pracovníkom.

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor.

© VÚEPP Bratislava
ISBN 80-8058-442-7

9 788080 1584429

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

EÚ	Európska únia
ES	Európske Spoločenstvo
EURO/ha	EURO na hektár
€	EURO
FAO	Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo
FOB	cena tovaru s dopravou do prístavu
FAOSTAT	štatistika FAO
ha	hektár
Kč	koruna česká
mil.	milión
MJ	merná jednotka
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
NK ES	Nariadenie Komisie Európskeho Spoločenstva
NR ES	Nariadenie Rady Európskeho Spoločenstva
NR SR	Národná rada SR
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Plán rozvoja vidieka
Sk/ha	slovenská koruna na hektár
Sk, SKK	slovenská koruna
SAPS	Single area payment scheme – Jednotná platba na plochu
SOP	Sektorový operačný program
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
š. p.	štátny podnik
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
t	tona
tis.	tisíc
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Z. z.	Zbierka zákonov

OBSAH

strana

ÚVOD.....	1
SÚHRN	1
1. Regulačná a podporná politika trhu	2
1.1. Organizácia trhu	2
1.2. Slovensko a strukoviny v Európskej únii	4
2. Situácia na trhu v SR	9
2.1. Hrach siaty.....	10
2.2. Fazuľa	12
2.3. Šošovica	13
2.4. Krmné strukoviny	14
3. Situácia na trhu v EÚ	15
4. Situácia na trhu vo svete	20

PRÍLOHY

Úvod

Situačná a výhľadová správa „*Strukoviny*“ hodnotí trh so strukovinami v Slovenskej republike v hospodárskom roku 2005/2006 a predkladá prognózu na hospodársky rok 2006/2007.

Súčasťou správy sú údaje o cenách výrobcov strukovín, informácie o regulačnej a podpornej politike trhu so strukovinami a situácia strukovín v zahraničí.

Celková bilancia strukovín zahŕňa bilanciu hrachu siateho, fazule, šošovice a kŕmnych strukovín. Bilancia hrachu siateho je spracovaná ako súčet bilancií hrachu jedlého a kŕmneho.

Hospodársky rok pre strukoviny začína 1.7. príslušného roka a končí 30.6. nasledujúceho roka.

Správa je k dispozícii vo Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a na internete <http://www.vuepp.sk>

Súhrn

V hospodárskom roku 2005/2006 sa celková ponuka strukovín zvýšila na 49,4 tis. ton. Celkovú ponuku výrazne ovplyvnili počiatocne zásoby, ktoré sa medziročne zvýšili 3,4 násobne. Napriek nárastu zberových plôch o 10,5% produkcia poklesla o 2 717 ton, pretože priemerné hektárové úrody boli v porovnaní s rokom 2004 nižšie o 16,1%. Domáca spotreba strukovín sa medziročne znížila o 2,2%. Potravinárska spotreba medziročne vzrástla o 1,2% a kŕmivárska o 2,3%. Najvýraznejšie poklesla ostatná spotreba (o 40,8%). Podiel kŕmivárskej spotreby na celkovom použití dosiahol 31%. Vývoz strukovín sa medziročne zvýšil o 30,9% na 14 202 ton. Celkové použitie strukovín sa zvýšilo o 7,0%, pričom konečné zásoby poklesli na 7 690 ton.

Ceny výrobcov strukovín v roku 2005 boli v porovnaní s rokom 2004 nižšie v rozpätí od 0,4% do 5,2%, s výnimkou bôbu kŕmneho, kde sa ceny mierne zvýšili.

V roku 2006 sa oševné plochy strukovín zvýšili na 18 100 hektárov v dôsledku výrazného zvýšenia plôch kŕmnych strukovín (o 88%). Opačná situácia bola pri jedlých strukovinách. Oševné plochy hrachu siateho poklesli o 16,8%, fazule o 2,3% a šošovice o 31,6%. Celková produkcia strukovín v porovnaní s rokom 2005 mierne vzrastie na 34 994 ton v dôsledku predpokladaných nižších priemerných hektárových úrod o 9,3%. Produkcia jedlých strukovín medziročne poklesne o 19,1%, jej podiel na celkovej produkcii strukovín dosiahne 69,7%. Naopak, produkcia kŕmnych strukovín vzrastie 2,2 násobne oproti roku 2005 vplyvom zvýšenia oševných plôch o 3 266 hektárov.

Celková ponuka strukovín dosiahne 48 079 ton, napriek predpokladanému nižšiemu dovozu o 10,7% a nižším zásobám o 9,2%. Domáca spotreba strukovín sa zvýši o 10,7%, pretože predpokladáme 33,7% nárast kŕmivárskej spotreby a súčasný pokles osivárskej a potravinárskej spotreby. Vývoz strukovín sa odhaduje na úrovni 13,8 tis. ton, t.j. medziročný pokles o 3%. Konečné zásoby poklesnú o 49,6% na 3,9 tis. ton.

1. REGULAČNÁ A PODPORNÁ POLITIKA TRHU

1.1. Organizácia trhu

Legislatíva k agrárnemu trhu so strukovinami

1. Nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003).

2. Rozhodnutie Rady z 22. marca 2004, ktorým sa v dôsledku reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky upravuje Akt o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 093, 22.3.2004).

3. Nariadenie Komisie (ES) č. 1973/2004 z 29. októbra 2004 ustanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 o schémach podpory stanovených v hlavách IV a IV a tohto nariadenia a využítí pozemkov vyňatých z produkcie na výrobu surovín (Ú. v. EÚ L 345, 20.11.2004).

4. Nariadenie Rady (ES) č. 319/2006 z 20. februára 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (Ú. v. EÚ L 058, 28.2.2006).

5. Nariadenie Komisie (ES) č. 796/2004 z 21. apríla 2004, ktoré ustanovuje podrobné pravidlá na uplatňovanie krížového plnenia, modulácie a integrovaného správneho a kontrolného systému uvedeného v nariadení Rady (ES) č. 1782/2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá pre režimy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (Ú. v. EÚ L 141, 30.4.2004).

6. Nariadenie Rady (ES) č. 583/2004 z 22. marca 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 ustanovujúce spoločné pravidlá pre programy priamej podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ustanovujúce určité programy podpory pre farmárov, nariadenie (ES) č. 1786/2003 o spoločnej organizácii trhu so sušenými krmivami a nariadenie (ES) č. 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka z Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) v dôsledku pristúpenia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 091, 30.3.2004).

7. Nariadenie Rady (ES) č. 864/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1782/2003 ustanovujúce spoločné pravidlá pre schémy priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a určité podporné schémy pre poľnohospodárov a ktorým sa spomínané nariadenie upravuje z dôvodu pristúpenia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska do Európskej únie.

Výnos MP SR č. 152/2004–100 z 19. januára 2004, ktorý nadobudol platnosť **1. februára 2004**, ktorým sa zrušila platnosť výnosu MP SR č. 148/2/2003 z 21. januára 2003. s účinnosťou do 1.5.2004.

Výnos MP SR z 13. apríla 2004 č. 806/2004-100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva. **Platí od 1. mája 2004** s výnimkou par. 2 ods. 1 písm. f) a odseku 17 a 18, par. 5, par. 16 a par.18, ktoré nadobudli účinnosť 1. januára 2005.

Výnos MP SR z 3. augusta 2004 č. 1657/2004–100, ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MP SR občianskym združeniam, nadáciami, neziskovým organizáciám a záujmovým združeniam právnických osôb. (Okrem iného sa dotácie zo štátneho rozpočtu môžu poskytnúť i na zachovanie genofondov rastlín v prírode).

Výnos MP SR z 25. januára 2006 č. 1 467/2006-100, ktorým sa dopĺňa výnos MP SR z 13. apríla 2004 č. 806/2004-100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva., ktorý nadobudol účinnosť 15. februára 2006.

Usmernenie ministra pôdohospodárstva o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde. Platné od 1.5.2004.

Metodický pokyn k Usmerneniu ministra pôdohospodárstva o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde. Platný do 31.12.2004.

Usmernenie ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky na úseku štátnej správy o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu a doplnkových vyrovnávacích platieb, ktorým sa ruší **Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR** o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde publikované pod číslom 55 vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 7. apríla 2004 ročník XXXVI čiastka 11.

Usmernenie ministra pôdohospodárstva Slovenskej republiky na úseku štátnej správy o podpore v poľnohospodárstve formou priamych platieb v podobe:

- a) jednotnej platby na plochu,
- b) doplnkových priamych platieb.

(uverejnené 27. marca 2006 vo Vestníku MP SR ročník č. 38, čiastka 7)

Metodický postup č. 4 111/2006-30 k výnosu MP SR z 13. apríla 2004 č. 806/2004-100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva.(uverejnené 12. júna 2006 vo Vestníku MP SR ročník č. 38, čiastka 12).

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 4 810/2006-510 zo 17. júla 2006 o uverejnení odrôd prihlásených k právnej ochrane v Slovenskej republike a o zmenách v registri chránených odrôd (uverejnené 14. augusta 2006 vo Vestníku MP SR

ročník č. 38, čiastka 15).

Obchodná politika

Colné opatrenia

Nariadenie Komisie (ES) č. 1810/2004 z 7. septembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa príloha k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Nariadenie Komisie (ES) č. 1719/2005 z 27. októbra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa príloha 1 k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Ostatné

Od 1. apríla 1998 nadobudol platnosť **Zákon o skladiskovom záložnom liste, tovarovom záložnom liste** a doplnení niektorých ďalších zákonov č. 144/1998 Z. z., ktorý zostane v platnosti do roku 2006.

- **Zákon o poľnohospodárstve** a o zmene a doplnení ďalších zákonov. č. 240/1998 Z. z. z 13. mája 1998 bol zmenený a doplnený zákonom č. 361/2000 Z. z. zo 4. októbra 2000.
- Zákon č. 473/2003 Z. z. z 24. októbra 2003 o **Pôdohospodárskej platobnej agentúre**, o podpore podnikania v pôdohospodárstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon NR SR č. 184/2006 Z. z. zo dňa 16.3.2006 o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe, ktorý nadobudol účinnosť 1. júna 2006.
- Metodický postup č.1/2006 k výkonu zákona NR SR č. 184/2006 Z. z. zo dňa 16.3.2006 o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe.
- **Nariadenie vlády SR č. 717/2002 Z. z.** s účinnosťou od 1.1.2003, ktorým sa zmenilo Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 316/2001 Z. z. o rozvojových programoch poľnohospodárstva a vidieka v znení Nariadenia vlády SR č. 515/2002 Z. z.

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 23. januára 2006 č. 2 344/2006-510 o uverejnení odrôd prihlásených k právnej ochrane v Slovenskej republike a o zmenách v registri chránených odrôd.

1.2. Slovensko a strukoviny v Európskej únii

Organizácia trhu so strukovinami ako takými v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) Európskej únie neexistuje. Strukoviny sú však zaradené do systému **priamych platieb pre plodiny na ornej pôde**. V zmysle európskej legislatívy sú podporované: **hrach (0713 10), bôb a bôb konský (0713 50) a bôb vlčí (ex 1209 29 50)**. Okrem toho sa podporuje špeciálnou prémieou **šošovica kuchynská (0713 40 00), cícer baraní (0713 20 00) a vika siata (0713 90 90)**.

Hospodársky rok pre tieto plodiny trvá od **1. júla do 30. júna** nasledujúceho roka.

NR ES č. 1782/2003

ustanovuje spoločné pravidlá pre schémy priamych platieb

v rámci SPP a upravuje o.i. NR 1251/99 (tzv. „horizontálne nariadenie“ pre viacero druhov poľnohospodárskych výrobkov).

Opatrenia na podporu vnútorného trhu EÚ:

Organizácia trhu a teda ani intervenčné nákupy strukovín sa v krajinách EÚ nerealizujú.

Kompenzačné platby

Systém kompenzačných, resp. priamych platieb pre výrobu vybraných poľnohospodárskych výrobkov bol zavedený v EÚ s cieľom zaručiť farmárom dobrý životný štandard, zabezpečiť prijateľné ceny spotrebiteľom a stabilizovať trh.

Podpora do vstupu

sa realizovala v zmysle Výnosu MP SR č. 152/2004-100 z 19. januára 2004. Podpora sa poskytovala pre plodiny uvedené v prílohe č.1 tohto výnosu (bôb obyčajný, hrach siaty, šošovica jedlá, tiež strukovinovo-obilná miešanka a strukovinovo-olejná miešanka) do výšky **2 100 Sk/ha** úrody založenej na jeseň 2003, alebo na jar 2004. Pestovateľom, ktorí podali žiadosť do 10. februára bola vyplatená podpora do konca apríla 2004.

Podpora po vstupe

priame platby sa po vstupe vyplácajú na základe dvoch systémov: **SAPS + národné doplatky.**

„SAPS“

Pestovateľ, ktorý žiada o podporu je povinný podať každoročne do **21. apríla** aj žiadosť v rámci programu Jednotnej platby na plochu, tzv. **SAPS** (Single area payment scheme).

NK ES č. 2199/2003

ustanovuje prechodné podmienky (na rok 2004) pre aplikáciu NR ES č. 1259/99 ohľadom zjednodušenej platby na plochu v nových členských krajinách EÚ.

výška podpory

V roku 2005 na pridelenú finančnú obálku 106,959 mil. EURO mala nárok celá výmera poľnohospodárskej pôdy na Slovensku, tak ako bola zistená k 30. júnu 2003, t.j. asi 1 955 467 ha. Strukoviny (proteínové plodiny) sú zaradené do podporných schém pre plodiny na ornej pôde, ktoré ako sme už spomenuli upravuje nariadenie Rady (ES) č.1782/2003 (tzv. „horizontálne nariadenie“ pre viacero poľnohospodárskych komodít), ktoré čiastočne nahrádza nariadenie Rady (ES) č.1251/1999. Ide o priamu podporu výroby určitých druhov plodín (všetkých druhov obilnín), ktorá sa poskytuje v jednotlivých členských krajinách podľa „obilného koeficientu“ do výšky maximálnej garantovanej (resp. základnej) výmery. Uvedený koeficient udáva priemernú úrodu obilnín (platí však aj pre ostatné plodiny na ornej pôde) na základe historických údajov v rámci referenčného obdobia. Pre 10 prístupujúcich krajín boli referenčným obdobím roky 1995 až 1999. Podľa údajov z tohto obdobia bol v rámci rokovania s EK stanovený pre Slovensko obilný koeficient vo výške 4,06 t/ha a základná výmera

pre plodiny na ornej pôde (kam okrem obilnín patria aj **olejníny, strukoviny a ľan**) na úrovni **1 003 453 ha**.

Prehľad priamych platieb v mil. Sk

Overview of Direct Payments in Million SKK

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ ¹	2004			2005*		
	EÚ ²	SR ³	Celkom ⁴	EÚ ²	SR ³	Celkom ⁴
Jednotná platba na plochu (SAPS) ⁵	3228,6		3 228,6	3 824,2		3 824,2
Doplnkové vyrovnávacie platby ⁶	1 194,8	2 804,5	3 999,3	1 021,3	2 044,3	3 065,6
- plodiny na o.p. (POP) ⁷	1 194,8	2 484,7	3 679,5	1 021,3	1 691,3	2 712,6
- tabak ⁸	-	71,5	71,5	-	103,7	103,7
- Chmel ⁹	-	3,2	3,2	-	2,7	2,7
- Chov dojčiacich kráv ¹⁰	-	114,6	114,6	-	103,2	103,2
- Chov oviec a kôz ¹¹	-	130,5	130,5	-	143,5	143,5
Spolu priame platby¹²	4 423,4	2 804,5	7 227,9	4 845,5	2 044,3	6 889,8

Prameň: PPA * údaj k 18.8. 2006 bez LFA¹³

1) Indicator, 2) European Union, 3) Slovak Republic, 4) Total, 5) Single area payments, 5) Additional payments, 7) Crops on arable land, 8) Tobacco, 9) Hops, 10) Management of milking cows, 11) Management of sheep and goats, 12) Direct payments in total, 13) Source: Agricultural Payment Agency, * data as per 18 August 2006 excluding less favourable areas

Prehľad priamych platieb v mil. Sk

Overview of Direct Payments in Million SKK

Tabuľka č. 2

Rok ¹	Možnosti z úrovne EÚ v % ²	Skutočnosť SR v % ³	Skutočnosť SR v mil. Sk a v % ⁴		
			Platby z EÚ ⁵	Platby z rozpočtu SR ⁶	Spolu ⁷
2004	55	53,1	4 423,4	2 804,5	7 227,9
2005	60	54,0	4 845,5	2 044,3	6 889,8
2006	65	54,0	4 604,2	2 957,8	7 562,0
2007	70	70,0	5 714,0	4 286,0	10 000

Prameň: PPA⁸

1) Year, 2) Possibilities from the EU level in %, 3) Reality of the Slovak Republic in %, 4) Reality of the Slovak Republic in SKK million and in %, 5) Payments from the EU, 6) Payments from the SR budget, 7) Total, 8) Source: Agricultural Payment Agency

Samozrejme aj pre tento program podpory, hoci má zjednodušený systém kontroly, platia isté podmienky. Minimálna výmera oprávnená na platbu je 1 hektár a pestovateľ musí pôdu udržiavať v dobrom poľnohospodárskom stave.

PPA

Výkon tejto platby je realizovaný **Pôdohospodárskou platobnou agentúrou** so sídlom v Bratislave. Kontroly v rámci tohto systému sú zabezpečované na viacerých úrovniach, v zmysle nariadenia Rady ES č. 2419/2001 ustanovujúceho podrobné pravidlá pre uplatnenie Integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS). Preto sa zaviedol systém pre identifikáciu poľnohospodárskych parciel, žiadateľov o podporu a všetky podrobnosti ohľadom platieb.

„Národné doplatky“

Okrem zjednodušeného systému sú plodiny na ornej pôde (čiže aj strukoviny) podporované aj v rámci tzv. „národných doplatkov“ – z národných zdrojov. Slovensko

sa v predchádzajúcom období rozhodlo využiť možnosť čerpať 25% prostriedkov z fondu pre Plán rozvoja vidieka pre účely financovania priamych platieb, čo však pre budúci rok už nebude možné. Spolu so zjednodušenou platbou na plochu tak slovenskí pestovatelia mohli v prvom roku získať priame platby do **52,5%** úrovne EÚ a pre budúci rok 2007 sa vláda SR rozhodla dorovnať priame platby na maximálnu možnú mieru t.j. **70%** úrovne starých členských krajín.

Prístupová zmluva viaže poskytnutie národných doplatkov na jednotlivé schémy podpory podľa pravidiel ES. Pre Slovensko prichádzajú spomedzi rastlinných komodít do úvahy predovšetkým plodiny na ornej pôde (obilniny, olejniny, **strukoviny** a ľan) v rámci základnej výmery 1 003 453 ha, vrátane 1 215 ha šošovice. Podmienka vynímania pôdy z obrábania (minimálne 5%) zatiaľ v SR ne je uplatňovaná. Pre oba systémy podpory vydalo MP SR Usmernenie ministra o podpore v poľnohospodárstve poskytovanej formou jednotnej platby na plochu poľnohospodárskej pôdy a formou platby pre vybrané plodiny pestované na ornej pôde. K tomuto usmerneniu vydala PPA Príručku pre žiadateľa (zverejnené aj na stránke www.apa.sk).

Štátna pomoc

Okrem platieb z fondov EÚ Ministerstvo pôdohospodárstva SR 25. januára 2006 vydalo Výnos č. 1467/2006-100, ktorým sa dopĺňa výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 13. apríla 2004 č. 806/2004 -100 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva v ktorom je zahrnutých niekoľko nepriamych foriem štátnej podpory poľnohospodárom.

SOP a PRV

Okrem priamych platieb na plochu a štátnej pomoci však v SR je možné získať podporu aj v rámci iných foriem podpory: **Sektorový operačný plán a Plán rozvoja vidieka**. Tieto dva dokumenty poskytujú široké možnosti podpory výroby, spracovania, obchodovania, ale i iných doplnkových aktivít v poľnohospodárstve, ktoré po vstupe Slovenska do EÚ nahradili doterajší dotačný systém ako i podporný program SAPARD.

Budúcnosť je o kvalite

Aby boli naše výrobky konkurencieschopné na spoločnom európskom trhu, budúci spôsob pestovania strukovín si samozrejme bude vyžadovať dostatočnú výživu a ochranu proti škodcom a chorobám, dodržiavanie agrotechnických termínov, zníženie strát pri zbere a tiež optimálnu rajonizáciu a rozšírenie pestovateľských plôch strukovín.

Pre tento účel vypracoval Výskumný ústav rastlinnej výroby v Piešťanoch analýzu **Podmienky rozvoja pestovania strukovín v SR do roku 2007**, ktorá by mala slovenským pestovateľom týchto významných bielkovinových plodín napomôcť v odbornom prístupe pri rozvoji ich pestovania, ktoré má iste budúcnosť aj v Európskej únii.

Pritom je samozrejme potrebné sledovať trendy a zmeny v SPP v súvislosti s **Fischlerovou reformou**, ktorá dáva dôraz na trvalo udržateľné poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka, kvalitu a bezpečnosť potravín a tiež prostriedky bude postupne presúvať z priamej podpory výroby na rôzne agroenvironmentálne programy.

2. SITUÁCIA NA TRHU V SR

Ponuka strukovín na domácom trhu sa v posledných rokoch výrazne mení vplyvom poklesu osevných plôch a nestabilných priemerných hektárových úrod. Príčina kolísania spočíva vo vysokom stupni závislosti produkčných procesov, od priebehu klimatických podmienok počas vegetácie. V deväťdesiatych rokoch podiel strukovín v štruktúre osevu predstavoval 3%, v súčasnom období len 1,3%. Napriek agronomicky cenným vlastnostiam strukovín zvyšovanie ich podielu v štruktúre osevu sa nepredpokladá v dôsledku nárastu podielu energetických plodín.

Celková bilancia strukovín na Slovensku (v ha, t/ha, t)

Total Balance of Legumes in Slovakia (in ha, t/ha, t)

Tabuľka č. 3

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2001/02	200/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*
Osevná plocha ⁴	16 102	13 232	16 614	15 093	17 178	18 100
Zberová plocha ⁵	11 796	12 555	16 579	14 790	16 350	18 100
Hektárová úroda ⁶	2,28	2,40	1,48	2,54	2,13	1,93
Produkcia ⁷	26 847	30 102	24 588	37 584	34 867	34 994
Počiatkové zásoby ⁸	5 240	1 984	3 200	2 525	8 469	7 690
Dovoz ⁹	11 526	8 207	9 635	7 312	6 043	5 395
Celková ponuka ¹⁰	43 613	40 293	37 423	47 421	49 379	48 079
Domáca spotreba ¹¹	26 718	22 498	22 624	28 099	27 487	30 424
-potravínová ¹²	10 230	8 397	9 315	9 668	9 788	9 011
-osivárska ¹³	3 275	3 981	3 618	4 250	3 881	3 620
-krmivárska ¹⁴	11 872	9 271	9 116	12 645	12 940	17 300
v tom: ¹⁵						
priame skrmov. ¹⁶	1 686	2 203	2 071	2 500	2 250	5 800
kŕmne zmesi ¹⁷	10 186	7 068	7 045	10 145	10 690	11 500
-ostatná ¹⁸	1 341	849	775	1 535	909	495
Vývoz ¹⁹	14 911	14 595	12 074	10 853	14 202	13 778
Celkové použitie ²⁰	41 629	37 093	34 898	38 952	41 689	44 204
Konečné zásoby ²¹	1 984	3 200	2 525	8 469	7 690	3 875

* odhad autora – estimation of autor

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR september 2006

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Fodder, 15) Of which, 16) Direct feeding, 17) Feeding mixtures, 18) Other, 19) Export, 20) Total utilization, 21) Ending stock, 22) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR September 2006

Priemerné ceny poľnohospodárskych výrobcov strukovín v Sk/t

Average Producer Prices of Legumes in SKK/t

Tabuľka č. 4

Plodina ¹	2000 ²	2001	2002	2003	2004	2005	1. až 7. mes.2 006
Hrach jedlý ³	5 660	6 320	6 155	6 201	6 277	6 016	5 597
Hrach kŕmny ⁴	4 169	4 791	5 016	5 093	5 238	4 968	5 129
Šošovica jedlá ⁵	20 324	20 124	20 211	20 084	19 360	18 914	18 203
Fazuľa jedlá ⁶	16 749	16 872	16 936	16 990	17 135	17 069	16 614
Bôb ⁷	5 844	5 913	5 933	5 979	5 975	6 004	5 801

Prameň: ŠÚ SR⁸

1) Crop, 2) Year, 3) Edible peas, 4) Fodder peas, 5) Edible lentil, 6) Edible bean, 7) Broad bean, 8) Source: SO SR

2.1. Hrach siaty

V hospodárskom roku 2005/2006 celková produkcia hrachu dosiahla 28,2 tis. ton, t.j. medziročne poklesla o 10,1%. Vzhľadom na 6,1 násobné zvýšenie počiatkových zásob sa celková ponuka hrachu zvýšila na 35,1 tis. Domáca spotreba poklesla o 4,3% (osivárska o 7,5%, krmivárska o 2,6%). Naopak, potravinárska spotreba vzrástla o 4,7% a dosiahla 4 500 ton. Vyššia ponuka hrachu ovplyvnila vývoz, ktorý sa medziročne zvýšil o 34,6% na 11,4 tis. ton. Celkové použitie hrachu dosiahlo 28,7 tis. ton a zásoby zostali na úrovni predchádzajúceho hospodárskeho roka, t.j. 6,4 tis. ton.

V roku 2005 ceny výrobcov hrachu poklesli. Ceny hrachu jedlého medziročne poklesli o 4,2% a hrachu kŕmneho o 5,2%.

V roku 2006 bol vysiaty hrach na 9 746 hektárov, z toho hrach jedlý na 5 443 hektároch a hrach kŕmny na 4 303 hektároch. Priemerná hektárová úroda sa odhaduje na 2,34 t/ha a celková produkcia 22,8 tis. ton. Produkcia spolu s odhadovaným dovozom a počiatkovými zásobami vytvorí celkovú ponuku v objeme 29,6 tis. ton. Predpokladá sa, že spotreba poklesne vo všetkých smeroch využitia, s výnimkou krmivárskej, kde sa počíta s nárastom. Vývoz hrachu sa odhaduje na úrovni 11,3 tis. ton a celkové použitie v objeme 27,5 tis. ton. Konečné zásoby pravdepodobne poklesnú o 68,1% a dosiahnu 2 tis. ton.

Bilancia hrachu siateho na Slovensku (v ha, t/ha, t)

Balance of Peas in Slovakia (in ha, t/ha, t)

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*
Osevná plocha ⁴	11 629	9 261	11 799	10 595	11 710	9 746
Zberová plocha ⁵	8 991	8 776	11 773	10 254	11 581	9 746
Hektárová úroda ⁶	2,56	2,86	1,63	3,06	2,44	2,34
Produkcia ⁷	22 997	25 083	19 132	31 364	28 207	22 806
Počiatkové zásoby ⁸	4 377	978	2 016	1 037	6 359	6 367
Dovoz ⁹	1 353	960	2 036	532	536	380
Celková ponuka ¹⁰	28 727	27 021	23 184	32 933	35 102	29 553
Domáca spotreba ¹¹	18 064	14 271	13 470	18 105	17 335	16 200
-potravinová ¹²	4 842	4 000	4 015	4 300	4 500	4 000
-osivárska ¹³	2 500	3 186	2 861	3 160	2 924	2 700
-krmivárska ¹⁴	9 572	6 458	6 116	9 445	9 203	9 300
v tom: ¹⁵						
priame skrmov. ¹⁶	928	1 353	1 121	1 300	1 250	1 300
kŕmne zmesi ¹⁷	8 644	5 105	4 955	8 145	7 953	8 000
-ostatná ¹⁸	1 150	627	478	1 200	708	200
Vývoz ¹⁹	9 685	10 734	8 677	8 469	11 400	11 325
Celkové použitie ²⁰	27 749	25 005	22 147	26 574	28 735	27 525
Konečné zásoby ²¹	978	2 016	1 037	6 359	6 367	2 028

* odhad autora – estimation of autor

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR september 2006²²

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Fodder, 15) Of which, 16) Direct feeding, 17) Feeding mixtures, 18) Other, 19) Export, 20) Total utilization, 21) Ending stock, 22) Note:– data on foreign trade - autor's estimation, 23) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR September 2006

Osevná, zberová plocha, produkcia a hektárová úroda hrachu (v ha, t, t/ha)

Sown and Harvested Area, Production and Hectare Yield of Peas (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ	Osevná plocha ¹	Zberová plocha ²	Produkcia ³	Hektárová úroda ⁴
2001–2002				
Hrach jedlý ⁵	6 408	8 360	22 187	2,65
Hrach kŕmny ⁶	5 222	631	810	1,28
Hrach siaty ⁷	11 629	8 991	22 997	2,56
2002–2003				
Hrach jedlý ⁵	4 418	4 023	12 160	3,02
Hrach kŕmny ⁶	4 844	4 753	12 923	2,72
Hrach siaty ⁷	9 261	8 776	25 082	2,86
2003–2004				
Hrach jedlý ⁵	6 039	4 878	8 188	1,68
Hrach kŕmny ⁶	5 760	6 895	10 944	1,59
Hrach siaty ⁷	11 799	11 773	19 132	1,63
2004–2005				
Hrach jedlý ⁵	6 012	5 379	18 157	3,36
Hrach kŕmny ⁶	4 583	4 875	13 315	2,73
Hrach siaty ⁷	10 595	10 254	31 364	3,06
2005–2006				
Hrach jedlý ⁵	6 495	6 076	15 369	2,53
Hrach kŕmny ⁶	5 215	5 505	12 838	2,33
Hrach siaty ⁷	11 710	11 581	28 207	2,44
2006–2007*				
Hrach jedlý ⁵	5 443	5 443	12 736	2,34
Hrach kŕmny ⁶	4 303	4 303	10 069	2,34
Hrach siaty ⁷	9 746	9 746	22 805	2,34

Prameň: SU SR⁸

1) Sown area, 2) Harvested area, 3) Production, 4) Hectare yield, 5) Edible peas, 6) Fodder peas, 7) Peas (Pisum sativum), 8) Source: SO SR

Priemerné ceny výrobcov hrachu (v Sk /t)

Average Producer Prices of Peas (in SKK /t)

Tabuľka č. 7

Plodina ¹	Mesiac/ rok ²	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Hrach jedlý ³	1999	5 250	5 430	5 440	5 325	5 263	5 736	5 400	5 480	5 400	5 667	5 300	5 200
	2000	5 600	5 367	5 317	5 417	5 400	5 300	5 500	5 925	5 825	5 700	5 700	6 000
	2001	5 600	5 800	5 900	6 000	5 900	5 530	7 000	5 900	6 370	6 350	6 167	6 900
	2002	6 050	6 000	6 050	6 100	6 000	6 050	6 000	6 000	6 450	6 650	6 000	6 475
	2003	6 038	6 267	6 250	6 300	6 200	6 600	6 150	6 200	6 167	6 378	6 000	6 475
	2004	6 130	6 150	6 200	6 517	6 650	6 000	6 210	6 738	6 500	6 200	5 850	5 828
	2005	5 980	6 200	5 750	5 743	6 000	6 090	6 240	6 000	6 170	6 120	5 950	5 600
	2006	5 375	5 167	5 175	5 200	5 550	5 490	6 280					
Hrach kŕmny ⁴	1999	4 300	4 550	4 400	4 300	4 400	4 795	5 000	4 675	4 700	4 300	4 300	4 300
	2000	4 300	4 467	4 150	4 000	4 333	4 000	4 100	4 250	4 150	4 000	3 900	4 900
	2001	4 150	4 200	4 170	4 350	4 480	4 500	4 450	5 500	5 150	5 000	4 950	4 930
	2002	4 220	4 210	4 290	4 450	4 590	4 570	4 550	5 800	5 300	5 100	5 000	4 800
	2003	4 500	4 250	4 450	4 900	4 650	4 600	4 700	5 575	5 300	5 350	5 050	5 100
	2004	4 650	5 500	4 610	4 940	4 730	5 000	5 020	5 655	5 367	5 180	5 400	5 210
	2005	5 000	5 630	5 050	5 194	5 000	4 990	5 000	4 983	4 950	4 825	4 878	4 905
	2006	4 833	5 300	4 880	4 900	4 850	4 925	5 400					

Prameň: SU SR⁵

1) Type of legume, 2) Month/year, 3) Edible peas, 4) Fodder peas, 5) SO SR

2.2. Fazuľa

V hospodárskom roku 2005/2006 celková ponuka fazule spolu so zásobami a dovozom dosiahla 4 887 ton. Vzhľadom na nižšiu ponuku fazule o 9,5% oproti predchádzajúcemu hospodárskemu roku jej spotreba poklesla v rozpätí od 3,8% do 41,2% vo všetkých smeroch využitia. Vývoz fazule bol vyšší oproti roku 2004 o 119 ton. Celkové použitie fazule predstavovalo 97,2% z celkovej ponuky fazule a mierne pokleslo. Konečné zásoby fazule poklesli o 77,5% a dosiahli 138 ton.

Priemerná cena výrobcov fazule v roku 2005 bola nižšia o 136 Sk/t v porovnaní s rokom 2004 a dosiahla 17 271 Sk/t.

V roku 2006 sa fazuľa pestovala na 680 hektároch. Priemerná hektárová úroda fazule sa odhaduje na 1,35 t/ha a produkcia 918 ton. Pri predpokladanom dovoze fazule v objeme 3 400 ton spolu s počiatočnými zásobami dosiahne celková ponuka fazule 4 456 ton. Domáca spotreba sa predpokladá nižšia o 7,5%. Vývoz fazule sa odhaduje na 1 453 ton. Celkové použitie fazule poklesne na 4,4 tis. ton. Konečné zásoby sa predpokladajú na 88 ton.

Bilancia fazule na Slovensku (v ha, t/ha, t)

Balance of Bean in Slovakia (in ha, t/ha, t)

Tabuľka č. 8

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*
Osevná plocha ⁴	1 745	722	727	742	696	680
Zberová plocha ⁵	360	696	720	743	676	680
Hektárová úroda ⁶	1,38	1,12	1,05	0,85	0,93	1,35
Produkcia ⁷	498	781	753	630	632	918
Počiatočné zásoby ⁸	91	330	345	643	613	138
Dovoz ⁹	6 801	4 768	5 027	4 126	3 642	3 400
Celková ponuka ¹⁰	7 390	5 879	6 124	5 399	4 887	4 456
Domáca spotreba ¹¹	3 382	2 841	3 403	3 308	3 152	2 915
-potravínová ¹²	3 228	2 700	3 150	3 117	3 000	2 800
-osivárska ¹³	130	131	133	106	102	100
-ostatná ¹⁴	24	10	120	85	50	15
Vývoz ¹⁵	3 678	2 694	2 078	1 478	1 597	1 453
Celkové použitie ¹⁶	7 060	5 535	5 481	4 786	4 749	4 368
Konečné zásoby ¹⁷	330	344	643	613	138	88

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR september 2006¹⁸, * odhad autora – estimation of autor

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Other, 15) Export, 16) Total utilization, 17) Ending stock, 18) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR MA SR, September 2006

Priemerné mesačné ceny výrobcov fazule jedlej (v Sk/t)

Average Producer Prices of Kidney Bean (in SKK/t)

Tabuľka č. 9

Rok ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999	18 000	18 050	18 100	18 150	17 970	18 055	18 095	17 130	16 915	16 450	15 120	14 850
2000	16 500	16 550	16 650	17 500	17 300	17 100	17 250	17 000	16 970	16 900	16 320	16 120
2001	16 520	16 540	17 100	17 050	17 350	17 220	17 240	17 120	17 050	17 100	16 450	16 250
2002	16 550	16 660	17 450	0	0	0	0	17 280	17 100	17 250	17 000	16 550
2003	16 610	16 680	19 000	0	0	0	0	17 050	17 000	17 190	17 030	16 440
2004	16 670	16 710	19 030	0	0	0	0	17 020	16 980	17 520	16 980	16 890
2005	17 220	16 970	18 050	0	0	0	0	17 140	16 760	17 340	16 720	16 690
2006	16 520	16 630	17 040	0	0	0	0					

Prameň: ŠÚ SR²

1) Month/year, 2) Source: SO SR

2.3. Šošovica

V hospodárskom roku 2005/2006 celková ponuka šošovice dosiahla 4 533 ton. Na celkovej ponuke šošovice sa produkcia podieľala 27,8%, zásoby 32,4% a dovoz 39,8%. Domáca spotreba medziročne poklesla o 4,6% v dôsledku poklesu osivárskej a ostatnej spotreby. Potravinárske užitie šošovice sa zvýšilo o 2,3%. Vývoz šošovice vzrástol o 31,6% na 1 174 ton. Celkové použitie šošovice medziročne vzrástlo o 4,9% na 3 576 ton. Konečné zásoby dosiahli 957 ton.

Ceny výrobcov šošovice v roku 2005 boli nižšie o 2,3% a dosiahli 19 393Sk/t.

V roku 2006 oševné plochy šošovice poklesli o 31,6% v porovnaní s rokom 2005 na 686 hektárov. Priemerná hektárová úroda sa odhaduje na 0,96 t/ha, t.j. medziročný pokles o 25,6% a produkcia o 47,8% na 659 ton v dôsledku výrazného poklesu zberových plôch a priemerných hektárových úrod. Zásoby šošovice spolu s predpokladaným dovozom 1 600 ton vytvoria ponuku na úrovni 3 216 ton. Domáca spotreba šošovice sa predpokladá nižšia o 3,0%. Vývoz sa odhaduje na 800 ton a zásoby na 86 ton.

Bilancia šošovice na Slovensku (v ha, t, t/ha)

Balance of Lentil in Slovakia (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 10

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*
Oševná plocha ⁴	410	546	962	1 405	1 003	686
Zberová plocha ⁵	410	546	942	1 383	975	686
Hektárová úroda ⁶	1,39	1,13	0,93	1,14	1,29	0,96
Produkcia ⁷	569	617	880	1 575	1 262	659
Počiatkové zásoby ⁸	228	408	500	694	1 468	957
Dovoz ⁹	3 360	2 432	2 516	2 609	1 803	1 600
Celková ponuka ¹⁰	4 157	3 457	3 896	4 878	4 533	3 216
Domáca spotreba ¹¹	2 249	1 833	2 149	2 518	2 402	2 230
-potravinová ¹²	2 160	1 697	1 950	2 200	2 250	2 200
-osivárska ¹³	60	106	154	168	85	110
-ostatná ¹⁴	29	30	45	150	67	30
Vývoz ¹⁵	1 500	1 124	1 053	892	1 174	800
Celkové použitie ¹⁶	3 749	2 957	3 202	3 410	3 576	3 130
Konečné zásoby ¹⁷	408	500	694	1 468	957	86

* odhad autora – estimation of autor

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR september 2006¹⁸

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Food nutrition, 13) Sowing seed, 14) Other, 15) Export, 16) Total utilization, 17) Ending stock, 18) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR September 2006

Priemerné ceny výrobcov šošovice jedlej (v Sk/t)

Average Producer Prices of Lentil (in SKK/t)

Tabuľka č. 11

Mes./rok ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999	18 110	18 100	18 520	18 570	18 760	20 000	19 850	18 032	19 533	19 750	19 500	19 590
2000	195 00	19 600	19 700	19 850	19 900	20 500	20 500	20 500	20 500	20 550	20 850	20 750
2001	20700	20 550	20 260	20 250	19 950	20 050	20 530	205 10	19 000	2 0580	20 000	20 000
2002	20 720	19 500	20 660	20 680	20 250	21 220	20 620	20 650	19 500	20 300	20 200	20 100
2003	20 800	19 530	20 000	20 000	20 300	21 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
2004	20 820	21 000	20 900	20 150	20 620	20 900	20 110	20 060	18 500	18 600	18 333	19 780
2005	20 180	19 860	19 920	19 840	20 440	20 620	19 960	19 980	18 000	18 700	18 000	17 770
2006	17 800	18 720	18 690	17 860	18 410	19 040	18 000					

Prameň: ŠÚ SR²

1) Month/year, 2) Source: SO SR

2.4. Kŕmne strukoviny

V hospodárskom roku 2005/2006 produkcia kŕmnych strukovín dosiahla 4 735 ton, medziročne vzrástla o 18,3%. Na celkovej produkcii kŕmnych strukovín sa najväčším percentom podieľali strukovino-obilné miešanky 45,8%, bôb 34,7%, peluška 15,2%, vika siata 2,6% a ostatné strukoviny 1,7%. Celková ponuka kŕmnych strukovín dosiahla 4 788 ton, čo je viac o 639 ton oproti predchádzajúcemu hospodárskemu roku. Kŕmna spotreba sa medziročne zvýšila o 16,8%. Na priame skrmovanie sa použilo o 16,7% menej v porovnaní s minulým hospodárskym rokom, pričom spotreba do kŕmnych zmesí vzrástla o 36,9%. Konečné zásoby dosiahli 228 ton.

Priemerná cena výrobcov bôbu v roku 2005 bola vyššia o 23 Sk/t v porovnaní s minulým rokom.

V roku 2006 oševné plochy kŕmnych strukovín vzrástli o 88% v porovnaní s rokom 2005 a dosiahli výmeru 6 977 hektárov. Najvýraznejšie sa zvýšili oševné plochy lupiny siatej (16,7 násobne) a bôbu obyčajného (3,3 násobne). Priemerná hektárová úroda sa odhaduje na úrovni 1,52 t/ha a produkcia na 10,6 tis. ton, t.j. 2,3 násobne vyššia ako v roku 2005. Celková ponuka spolu s počiatočnými zásobami a dovozom dosiahne 10,8 tis. ton. Domáca spotreba z titulu vyššej ponuky medziročne vzrastie o 96,7% a dosiahne cca 9 tis. ton, z toho krmivárska spotreba 8 tis. ton. S vývozom kŕmnych strukovín sa uvažuje v objeme 200 ton. Predpokladá sa, že zásoby vzrastú na 1 673 ton.

Vývoj osevných plôch vybraných druhov kŕmnych strukovín (v ha)

Trends in Sown Areas of Selected Types of Fodder Legumes (in ha)

Tabuľka č. 12

Ukazovateľ ¹	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07
Peluška kŕmna ²	887	760	631	748	1 115	409	535	352
Vika ozimná a jarná ³	450	484	556	772	638	41	168	98
Bôb obyčajný ⁴	1 261	1 011	887	1 025	1 159	772	927	3 017
Ostatné kŕmne strukoviny ⁵	I	I	I	54	109	31	17	35
Miešanky strukovín ⁶	231	I	161	104	102	1 084	1 972	1 942
Lupina siata ⁷	-	-	-	0,20	2,5	12	92	1 533
Spolu ⁸	2 830	2 255	2 238	2 703	3 126	2 349	3 711	6 977

Prameň: ŠÚ SR⁹

Poznámka: I = individuálny údaj¹⁰

1) Indicator, 2) Field peas, 3) Winter and spring vetch, 4) Broad bean, 5) Other fodder legumes, 6) Mixtures of legumes, 7) Lupine, 8) Total, 9) Source: SO SR, 10) Note: I = Individual data

Zberové plochy a produkcia kŕmnych strukovín (v ha, t, t/ha) (bez hrachu kŕmneho)

Harvested Area and Production of Fodder Legumes (Exclude Fodder Peas) (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 13

Ukazovateľ ¹	Zberová plocha ²			Produkcia ³			Hektárová úroda ⁴		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Peluška kŕmna ⁵	1 023	622	532	1 292	1 203	721	1,26	1,93	1,36
Vika siata ⁶	484	64	196	312	117	123	0,64	1,83	0,63
Bôb ⁷	1 121	721	848	1 269	1 373	1 643	1,13	1,90	1,94
Zmesi struk. a struk.-obil. ⁸	312	951	1 413	662	1 256	2 170	2,12	1,32	1,54
Ostatné strukoviny kŕmne ⁹	184	47	71	257	54	78	1,40	1,15	1,10
Kŕmne strukoviny spolu ¹⁰	3 124	2 405	3 060	3 792	4 003	4 735	1,21	1,66	1,55

Prameň: ŠÚ SR¹¹

1) Indicator, 2) Harvested area, 3) Production, 4) Hectare yield, 5) Field peas, 6) Vetch (*Vicium sativum*), 7) Broad bean, 8) Legumes or legumes-grain mixture, 9) Other fodder legumes, 10) Fodder legumes in total, 11) Source: SO SR

Bilancia kŕmnych strukovín na Slovensku (bez hrachu siateho) (v ha, t, t/ha)

Balance of Fodder Legumes in Slovakia (Excl. Pisum Sativum) (in ha, t, t/ha)

Tabuľka č. 14

Ukazovateľ ¹	Skutočnosť ²					Prognóza ³
	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07*
Osevná plocha ⁴	2 238	2 703	3 126	2 349	3 711	6 977
Zberová plocha ⁵	2 010	2 537	3 124	2 405	3 060	6 977
Hektárová úroda ⁶	1,37	1,43	1,21	1,66	1,55	1,52
Produkcia ⁷	2 755	3 621	3 792	4 003	4 735	10 605
Počiatkové zásoby ⁸	383	78	151	131	19	228
Dovoz ⁹	11	47	56	15	34	10
Celková ponuka ¹⁰	3 149	3 746	3 999	4 149	4 788	10843
Domáca spotreba ¹¹	3 023	3 552	3 602	4 116	4 560	8 970
-osivárska ¹²	585	558	470	816	770	720
-krmivárska ¹³	2 300	2 813	3 000	3 200	3 737	8 000
v tom: ¹⁴						
priame skrmovanie ¹⁵	758	850	950	1 200	1 000	4 500
kŕmne zmesi ¹⁶	1 542	1 963	2 050	2 000	2 737	3 500
-ostatná ¹⁷	138	181	132	100	53	250
Vývoz ¹⁸	48	43	266	14	0	200
Celkové použitie ¹⁹	3 071	3 595	3 868	4 130	4 560	9 170
Konečné zásoby ²⁰	78	151	131	19	228	1 673

* odhad autora – estimation of autor

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR september 2006²²

1) Indicator, 2) Reality, 3) Forecast, 4) Sown area, 5) Harvested area, 6) Hectare yield, 7) Production, 8) Initial stock, 9) Import, 10) Total supply, 11) Domestic consumption, 12) Sowing seed, 13) Fodder, 14) Of which, 15) Direct feeding, 16) Feeding mixtures, 17) Other, 18) Export, 19) Total utilization, 20) Ending stock, 21) Note: In the marketing year 2004/2005 – data on foreign trade autor's estimation, 22) Sources: SO SR, Customs Directorate of the SR, MA SR september 2006

Priemerné ceny výrobcov bôbu (v Sk/t)

Average Producer Prices of Broad Bean (in SKK/t)

Tabuľka č. 15

Rok ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1999	0	5 620	5 650	5 420	5 370	0	0	5 050	5 525	5 980	5 930	5 730
2000	0	5 720	5 750	5 830	5 800	0	0	5 700	5 990	5 995	5 960	5 840
2001	00	5 730	5 780	5 700	5 830	0	0	5 750	6 030	6 050	6 290	6 080
2002	5 850	5 750	5 840	5 820	5 970	0	5 960	5 840	6 100	6 080	6 000	6 100
2003	5 920	5 820	5 900	5 890	6 150	0	5 980	6 070	6 090	6 090	5 990	6 080
2004	5 940	5 960	5 920	5 960	6 080	0	5 830	6 110	6 070	6 080	6 040	5 970
2005	6 000	5 950	5 940	5 980	6 120	0	5 930	6 160	6 050	6 170	6 020	5 980
2006	5 920	5 970	5 920	5 940	6 170	0	5 350					

Prameň: ŠÚ SR²

1) Year, 2) Source: SO SR

3. SITUÁCIA NA TRHU V EÚ

Trh so semenami strukovín v EÚ nie je regulovaný. Súčasná výmera strukovín na zrno v krajinách EÚ–25 sa približuje 1,9 mil. hektárov. V dôsledku nízkych odbytových cien strukovín na medzinárodných trhoch sa ich zastúpenie na ornej pôde postupne znižuje. V krajinách Európskej únie sa podiel strukovín na ornej pôde pohybuje v rozpätí od 1% do 7%, avšak v rozvojových krajinách tento podiel tvorí 15% až 25%. Strukoviny sú pre väčšinu producentov menej rentabilné ako obilniny. Najväčšia výmera strukovín na zrno je vo Francúzsku, Španielsku, Veľkej Británii, Spolkovej republike Nemecka a Taliansku. Produkcia týchto piatich krajín tvorí 80% z celkovej produkcie strukovín EÚ–25. Najvyššie priemerné hektárové úrody v roku 2005 boli dosiahnuté v Írsku 5,19 t/ha,

vo Francúzsku 3,99 t/ha a v Nemecku 3,59 t/ha. Rozhodujúcou strukovinou pestovanou v EÚ-25 je hrach s výmerou 839 tis. hektárov.

Napriek nízkemu zastúpeniu strukovín na ornej pôde ich vlastná spotreba je vysoká a stále rastie, predovšetkým na krmné účely. Viac ako 75% bielkovinových surovín pre krmivársky priemysel EÚ sa v posledných 30 rokoch dováža, predvažne vo forme sójových šrotov a sójových bobov. Na špecifické trhy sa z EÚ vyváža predovšetkým produkcia strukovín pre potravinárske užitie, ako je napríklad bôb do Egypta a hrach do Indie.

(Prameň: *Situační a výhledová zpráva – Luskoviny, Mze ČR, březen 2006*).

Podľa údajov z Eurostatu zo septembra 2006 oševné plochy hrachu v EÚ-25 medziročne poklesli o 7,5%. Celková produkcia hrachu poklesne o 9,1% a fazule o 3,1% v porovnaní s predchádzajúcim rokom v dôsledku nepriaznivých zrážkových pomerov v priebehu vegetácie. Priemerná hektárová úroda hrachu sa odhaduje na 2,82 t/ha a fazule na 2,87 t/ha.

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia strukovín v EÚ 25

Areas, Average Hectare Yields and Production of Legumes in the EU-25

Tabuľka č. 16

Ukazovateľ ¹	Výmera (tis ha) ²		Úroda (t/ha) ³		Produkcia (tis. t) ⁴	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Hrach ⁵	880	815	2,87	2,82	2 531	2 301
Fazuľa ⁶	496		3,02	2,87	1 492	1 446
Ostatné strukoviny ⁷	486		0,83		405	

Prameň: Eurostat, JRC, MS, September 2006⁸

1) Indicator, 2) Area (thousand hectares), 3) Yield (t/ha), 4) Production (thousand tonnes), 5) Peas, 6) Bean, 7) Other legumes, 8) Source: Eurostat, JRC, MS, September 2006

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia strukovín v krajinách EÚ

Areas, Average Hectare Yields and Production of Legumes in EU Countries

Tabuľka č. 17

Krajina ¹	Plochy (ha) ²				Priemerné úrody (t/ha) ³				Produkcia (t) ⁴			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Rakúsko ⁵	45 020	45 562	42 155	42 220	2,51	2,49	2,65	2,64	112 949	113 271	111 764	111 500
Belgicko ⁶	1 500	1 949	1 887	1 405	3,53	4,69	3,64	3,50	5 300	9 136	6 873	4 915
Cyprus ⁷	811	796	796	796	1,10	1,11	1,11	1,11	896	886	886	886
Česko ⁸	34 274	30 382	27 770	26 283	1,90	2,04	2,94	2,84	65 093	62 081	81 513	74 551
Dánsko ⁹	40 400	31 400	26 700	20 000	3,70	3,98	3,60	3,33	149 500	125 100	96 000	66 600
Estónsko ¹⁰	2 371	4 449	4 336	3 800	2,12	1,13	0,77	0,95	5 015	5 032	3 327	3 600
Fínsko ¹¹	5 100	4 100	2 700	3 800	2,18	2,49	2,07	2,37	11 100	10 200	5 600	9 000
Francúzsko ¹²	439 310	469 100	458 597	439 200	4,63	4,15	4,54	3,99	2 035 031	1 945 188	2 082 995	1 753 500
Nemecko ¹³	167 628	159 375	147 000	147 000	2,85	2,90	3,59	3,59	478 227	462 000	528 000	528 000
Grécko ¹⁴	23 862	23 063	23 418	24 200	1,67	1,67	1,62	1,70	39 943	38 537	37 950	41 050
Maďarsko ¹⁵	27 330	26 706	28 650	21 523	1,99	1,27	1,35	1,02	54 415	33 993	38 800	21 853
Írsko ¹⁶	1 700	2 800	2 700	2 700	4,71	4,89	5,33	5,19	8 000	13 700	14 400	14 000
Taliansko ¹⁷	76 154	80 987	81 753	84 190	1,64	1,50	1,54	1,94	125 303	121 446	126 276	163 450
Litva ¹⁸	2 500	2 900	2 600	3 600	1,88	1,86	1,85	1,39	4 700	5 400	4 800	5 000
Lotyšsko ¹⁹	36 200	33 300	30 500	23 100	1,74	1,72	2,04	2,49	62 900	57 400	62 100	57 500
Luxembursko ²⁰	661	584	496	435	3,49	3,61	3,32	3,10	2 310	2 106	1 646	1 350
Malta ²¹	720	725	725	725	2,43	2,45	2,62	2,62	1 750	1 780	1 900	1 900
Holandsko ²²	3 800	5 800	5 400	5 400	4,08	3,19	3,43	3,43	15 500	18 500	18 500	18 500
Poľsko ²³	100 016	109 712	106 997	121 594	2,29	2,17	2,52	2,30	229 012	237 999	270 000	279 598
Portugalsko ²⁴	36 763	37 278	36 873	36 510	0,59	0,56	0,57	0,53	21 753	21 051	20 837	19 210
Slovensko ²⁵	17 078	20 425	19 440	19 440	2,79	2,03	2,80	2,80	47 564	41 665	54 469	54 469
Slovinsko ²⁶	513	715	769	660	2,52	1,16	2,58	1,97	1 295	831	1 984	1 300
Španielsko ²⁷	551 348	572 795	574 400	570 600	0,89	0,91	1,03	0,57	498 098	521 655	589 400	326 900
Švédsko ²⁸	32 676	29 606	30 883	25 027	2,61	2,70	2,62	2,67	85 270	79 970	88 880	66 880
Veľká Británia ²⁹	249 000	244 500	263 000	246 000	3,71	3,82	3,51	3,50	924 000	934 000	922 000	860 000
EÚ-15	1 674 958	1 708 899	-	-	2,69	2,58	-	-	4 503 284	4 415 860	-	-
EÚ-25	-	-	1 923 545	1 870 208	-	-	2,69	2,40	-	-	5 170 900	4 485 512

Prameň: Databáza FAOSTAT, apríl 2006³⁰ 1) Country, 2) Areas (ha), 3) Average hectare yields (t/ha), 4) Production (t), 5) Austria, 6) Belgium, 7) Cyprus, 8) Czech Republic, 9) Denmark, 10) Estonia, 11) Finland, 12) France, 13) Germany, 14) Greece, 15) Hungary, 16) Ireland, 17) Italy, 18) Lithuania, 19) Latvia, 20) Luxembourg, 21) Malta, 22) Netherlands, 23) Poland, 24) Portugal, 25) Slovakia, 26) Slovenia, 27) Spain, 28) Sweden, 29) Great Britain, 30) Source: FAOSTAT

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia hrachu v krajinách EÚ

Areas, Average Hectare Yields and Production of Peas in EU Countries

Tabuľka č. 18

Krajina ¹	Plochy (ha) ²				Priemerné úrody (t/ha) ³				Produkcia (t) ⁴			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Rakúsko ⁵	41 605	42 097	39 320	39 320	2,50	2,47	2,65	2,65	104 000	104 000	104 000	104 000
Belgicko ⁶	1 300	1 746	1 682	1 224	3,77	4,96	3,66	3,63	4 900	8 656	6 150	4 443
Česko ⁷	27 971	24 086	21 486	20 000	2,01	2,23	3,35	3,25	56 145	53 700	71 962	65 000
Dánsko ⁸	37 600	26 500	23 000	16 000	3,71	3,98	3,62	3,35	139 400	105 600	83 300	53 600
Estónsko ⁹	2 227	3 973	4 236	3 700	2,17	1,20	0,76	0,95	4 828	4 774	3 227	3 500
Fínsko ¹⁰	5 100	4 100	2 700	3 800	2,18	2,49	2,07	2,37	11 100	10 200	5 600	9 000
Francúzsko ¹¹	337 876	366 636	356 000	318 000	4,92	4,41	4,69	4,19	1 662 611	1 616 661	1 671 477	1 332 000
Nemecko ¹²	148 628	139 375	131 000	131 000	2,78	2,88	3,54	3,54	413 227	401 000	464 000	464 000
Grécko ¹³	304	319	348	350	1,66	1,46	1,44	1,43	505	466	500	500
Maďarsko ¹⁴	22 508	22 463	25 000	18 561	2,19	1,34	1,40	1,00	49 362	30 188	35 000	18 531
Írsko ¹⁵	500	1 000	1 000	1 000	4,00	4,70	4,50	4,00	2 000	4 700	4 500	4 000
Taliansko ¹⁶	8 133	9 770	10 315	10 708	3,11	3,03	3,15	3,12	25 264	29 624	32 478	33 378
Litva ¹⁷	1 900	2 100	1 500	3 000	1,74	1,81	1,80	1,00	3 300	3 800	2 700	3 000
Lotyšsko ¹⁸	18 400	17 800	17 000	12 300	2,01	1,21	1,35	1,87	37 000	21 600	23 000	23 000
Luxembursko ¹⁹	544	480	395	310	3,36	3,73	3,41	3,10	1 827	1 792	1 348	960
Holandsko ²⁰	1 700	2 900	2 700	2 700	4,12	3,44	3,70	3,70	7 000	10 000	10 000	10 000
Poľsko ²¹	17 581	13 278	12 924	14 808	2,29	2,01	2,54	2,40	40 225	26 708	32 833	35 590
Slovensko ²²	8 776	11 773	10 254	10 254	2,86	1,63	3,06	3,06	25 083	19 132	31 364	31 364
Slovinsko ²³	204	364	418	330	3,41	1,67	2,89	2,42	695	609	1 208	800
Španielsko ²⁴	79 653	105 248	135 700	146 900	1,26	1,41	1,44	0,81	100 231	148 231	195 200	119 700
Švédsko ²⁵	31 959	28 838	31 116	24 260	2,64	2,74	2,66	2,72	84 400	79 100	88 000	66 000
Veľká Británia ²⁶	85 000	73 500	69 000	60 000	3,44	3,92	3,51	3,33	292 000	288 000	242 000	200 000
EÚ-15	779 902	802 509	-	-	3,65	3,50	-	-	2 848 465	2 808 030	-	-
EÚ-25	-	-	899 094	838 525	-	-	3,46	3,08	-	-	3 109 847	2 582 366

Prameň: Databáza FAOSTAT, April 2006²⁷

1) Country, 2) Areas (ha), 3) Average hectare yields (t/ha), 4) Production (t), 5) Austria, 6) Belgium, 7) Czech Republic, 8) Denmark, 9) Estonia, 10) Finland, 11) France, 12) Germany, 13) Greece, 14) Hungary, 15) Ireland, 16) Italy, 17) Lithuania, 18) Latvia, 19) Luxembourg, 20) Netherlands, 21) Poland, 22) Slovakia, 23) Slovenia, 24) Spain, 25) Sweden, 26) Great Britain, 27) Source: FAOSTAT Statistics Database, April 2006

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia fazule v krajinách EÚ

Areas, Average Hectare Yields and Production of Bean in EU Countries

Tabuľka č. 19

Krajina ¹	Plochy (ha) ²				Priemerné úrody (t/ha) ³				Produkcia (t) ⁴			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Rakúsko ⁵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belgicko ⁶	200	203	205	181	2,00	2,36	3,53	2,61	400	480	732	472
Cyprus ⁷	165	165	165	165	1,15	1,15	1,15	1,15	190	190	190	190
Česko ⁸	20	13	1	0	1,85	0	0	0	37	0	0	0
Estónsko ⁹	144	476	100	100	1,30	0,54	1,00	1,00	187	258	100	100
Francúzsko ¹⁰	3 051	3 188	3 381	3 200	2,85	2,89	2,71	2,34	8 693	9 222	9 156	7 500
Nemecko ¹¹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grécko ¹²	10 413	9 860	9 363	9 500	2,11	2,21	2,24	2,42	22 025	21 834	21 000	23 000
Maďarsko ¹³	2 885	2 303	1 800	1 288	1,14	0,96	1,11	1,25	3 296	2 206	2 000	1 608
Írsko ¹⁴	1 200	1 800	1 700	1 700	5,00	5,00	5,82	5,88	6 000	9 000	9 900	10 000
Taliansko ¹⁵	9 972	9 180	9 246	8 552	1,88	1,41	1,55	2,18	18 778	12 985	14 371	18 622
Litva ¹⁶	290	400	500	300	1,72	1,75	2,40	3,33	500	700	1 200	1 000
Lotyšsko ¹⁷	3 200	1 800	1 500	1 500	1,25	2,50	3,33	3,33	4 000	4 500	5 000	5 000
Luxembursko ¹⁸	117	104	101	125	4,13	3,02	2,95	3,12	483	314	298	390
Malta ¹⁹	200	200	200	200	1,75	1,75	2,25	2,25	350	350	450	450
Holandsko ²⁰	1 600	2 300	2 200	2 200	3,13	2,17	2,27	2,27	5 000	5 000	5 000	5 000
Poľsko ²¹	23 921	18 077	12 042	15 812	1,94	1,86	3,15	1,94	46 380	33 623	37 971	30 608
Portugalsko ²²	10 839	10 636	10 363	10 000	0,52	0,46	0,45	0,30	5 650	4 943	4 627	3 000
Slovensko ²³	696	720	743	743	1,12	1,05	0,85	0,85	781	753	630	630
Slovinsko ²⁴	309	351	351	330	1,94	0,63	2,21	1,52	600	222	776	500
Španielsko ²⁵	11 914	11 661	11 200	12 800	1,20	1,27	1,70	1,44	13 106	14 823	19 000	18 400
Švédsko ²⁶	717	768	767	767	1,21	1,13	1,15	1,15	870	870	880	880
EÚ-15	49 023	49 700	-	-	1,65	1,60	-	-	81 005	79 471	-	-
EÚ-25	-	-	65 928	69 463	-	-	2,02	1,83	-	-	133 272	127 350

Prameň: Databáza FAOSTAT, April 2006²⁷, Poznámka: – údaj sa nevyskytuje²⁸

1) Country, 2) Areas (ha), 3) Average hectare yields (t/ha), 4) Production (t), 5) Austria, 6) Belgium, 7) Cyprus, 8) Czech Republic, 9) Estonia, 10) France, 11) Germany, 12) Greece, 13) Hungary, 14) Ireland, 15) Italy, 16) Lithuania, 17) Latvia, 18) Luxembourg, 19) Malta, 20) Netherlands, 21) Poland, 22) Portugal, 23) Slovakia, 24) Slovenia, 25) Spain, 26) Sweden, 27) Source: FAOSTAT Statistics Database, April 2006, 28) Note: - the data is not available

4. SITUÁCIA NA TRHU VO SVETE

Celosvetová produkcia strukovín sa v posledných rokoch pohybovala v rozpätí od 57,3 do 61,7 mil. ton. Z tohto množstva spotreba pre ľudskú výživu predstavovala 65% (prevážne v rozvojových krajinách), kŕmne užitie zhruba 25% (v rozvinutých krajinách) a 10% pripadá na osivo a ostatnú spotrebu.

Priemerná celosvetová spotreba strukovín pre ľudskú výživu podľa zahraničných prameňov dosahuje 6 kg na obyvateľa za rok. Pričom v Južnej Amerike a juhovýchodnej Ázii dosahuje až 11kg/obyvateľ/rok. V krajinách Subsaharskej Afriky dosahuje 9 kg, na Blízkom Východe a v rade rozvojových krajín 7 kg na obyvateľa za rok.

Tri štvrtiny svetových zberových plôch strukovín je v Ázii (37 mil. ha, t.j. takmer 50%) a v Afrike (19,1 mil. ha –26%). Intenzita výroby je v týchto najľudnatejších kontinentoch nedostatočná a dosahované priemerné hektárové úrody sú veľmi nízke (v priemere 0,5–0,8 t/ha).

Najväčší podiel zo strukovín na zrno predstavuje fazuľa s odhadovanou výmerou 26,9 mil. hektárov. Ďalšou najpestovanejšou strukovinou je cícer s 11,2 mil. hektárov, fazuľa Vigna s výmerou 10,4 mil. hektárov a hrach s výmerou 6,6 mil. hektárov.

Svetový obchod so strukovinami za posledných dvadsať rokov vzrástol viac než trojnásobne. Jeho výška závisí od úrovne produkcie strukovín v krajinách s prevahou dopytu a na ich finančných možnostiach.

V hospodárskom roku 2004/2005 dosiahla celosvetová produkcia strukovín historicky najvyššiu úroveň (59 mil. ton). Potravinárska spotreba by mala dosiahla 39 mil. ton (66%) a krmivárska 13 mil. ton (22%).

Celosvetová produkcia hrachu v hospodárskom roku 2004/2005 z výmery 6,4 mil. ha bola 12 mil. ton a priemerná hektárová úroda 1,88 t/ha. V hospodárskom roku 2005/2006 zberové plochy hrachu dosiahli 6,6 mil. hektárov, produkcia 11,4 mil. ton a priemerná hektárová úroda 1,73 t/ha. Celková ponuka hrachu spolu so zásobami sa predpokladá na 12,5 mil. ton. Celková spotreba hrachu by mala byť na úrovni 11,7 mil. ton a konečné zásoby zostanú na úrovni 0,8 mil. ton, t.j. 7% z celkového použitia. Svetový obchod s hrachom v posledných desiatich rokoch kolísal medzi 2,2–3,6 mil. ton.

Plochy, priemerné hektárové úrody a produkcia strukovín na zrno vo svete

Areas, Average Hectare Yields and Production of Grain Legumes in the World

Tabuľka č. 20

Svet	Komodita ²	Zberová plocha tis. ha ³			Priemerná úroda t/ha ⁴			Produkcia tis. t ⁵		
		2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Svet ⁶	Struk. spolu ⁷	70 505	72 781	73 204	0,81	0,84	0,84	57 274	61 210	61 730
	Fazuľa ⁸	27 091	26 677	26 778	0,70	0,69	0,71	18 886	18 368	18 992
	Hrach ⁹	6 576	6 396	6 582	1,64	1,92	1,76	10,802	12 250	11 565
	Bôb ¹⁰	2 614	2 575	2 597	1,56	1,72	1,73	4 084	4 434	4 498
	Cícer ¹¹	10 300	11 128	11 211	0,72	0,77	0,82	7 461	8 826	9 173
	Šošovica ¹²	3 765	3 957	4 000	0,85	0,96	1,01	3 208	3 799	4 032
Afrika ¹³	Struk. spolu ⁷	17 388	19 427	19 128	0,55	0,49	0,50	9 538	9 610	9 548
	Fazuľa ⁸	4 254	4 526	4 552	0,63	0,60	0,61	2 679	2 715	2 771
	Hrach ⁹	541	528	533	0,69	0,65	0,65	372	344	347
	Bôb ¹⁰	815	867	860	1,45	1,34	1,35	1 179	1 159	1 159
	Cícer ¹¹	533	483	492	0,71	0,67	0,67	378	324	328
Severná Amerika ¹⁴	Struk. spolu ⁷	5 880	6 138	6 585	1,19	1,41	1,43	6 979	8 651	9 399
	Fazuľa ⁸	3 478	3 364	3 566	0,98	0,91	1,00	3 417	3 063	3 560
	Hrach ⁹	1 409	1 557	1 680	1,70	2,51	2,29	2 402	3 097	3 847
	Bôb ¹⁰	41	42	42	1,01	1,11	1,02	41	47	43
	Cícer ¹¹	201	189	215	1,40	1,54	1,57	295	291	338
	Šošovica ¹²	639	891	987	1,00	1,30	1,45	640	1 161	1 428
Južná Amerika ¹⁵	Struk. spolu ⁷	5 060	4 866	4 683	0,94	0,78	0,85	4 271	3 807	3 977
	Fazuľa ⁸	4 790	4 603	4 408	0,83	0,77	0,84	3 959	3 523	3 683
	Hrach ⁹	82	81	84	1,04	1,10	1,00	85	89	84
	Bôb ¹⁰	100	126	126	1,06	0,88	0,90	105	111	113
	Cícer ¹¹	8	7	7	1,08	0,90	1,05	9	7	7
	Šošovica ¹²	21	13	16	0,97	0,68	0,71	20	9	11
Ázia ¹⁶	Struk. spolu ⁷	36 007	36 939	36 965	0,72	0,77	0,78	25 748	28 264	28 816
	Fazuľa ⁸	14 161	13 644	13 772	0,58	0,60	0,60	8 270	8 233	8 265
	Hrach ⁹	1 905	1 837	1 832	1,15	1,16	1,18	2 183	2 128	2 166
	Bôb ¹⁰	1 246	1 054	1 054	1,52	1,96	2,03	1 889	2 067	2 141
	Cícer ¹¹	9 234	10 239	10 217	0,70	0,76	0,81	6 488	7 775	8 262
	Šošovica ¹²	2 788	2 755	2 705	0,79	0,86	0,86	2 207	2 363	2 314
Európa ¹⁷	Struk. spolu ⁷	4 024	3 860	3 895	2,02	2,29	2,04	8 130	8 837	7 942
	Fazuľa ⁸	358	491	435	1,42	1,58	1,52	507	775	662
	Hrach ⁹	2 293	2 037	2 071	2,34	2,59	2,26	5 363	5 285	4 688
	Bôb ¹⁰	256	284	316	2,34	2,73	2,51	599	775	792
	Cícer ¹¹	98	103	85	0,94	0,86	0,58	92	89	49
	Šošovica ¹²	51	58	56	0,83	0,94	0,55	43	55	31
Austrália ¹⁸	Struk. spolu ⁷	2 126	1 531	1 924	1,21	1,31	1,04	2 570	2 002	2 006
	Lupina ¹⁹	1 194	660	950	1,20	1,35	0,96	1 433	891	912
	Hrach ⁹	334	346	372	1,10	1,34	1,08	368	466	401
	Bôb ¹⁰	157	202	200	1,72	1,36	1,25	270	275	250
	Cícer ¹¹	217	106	195	0,92	1,32	0,97	199	140	189
	Šošovica ¹²	128	121	117	1,62	1,09	1,44	207	132	169

Prameň: FAOSTAT

1) Territory, 2) Commodity, 3) Harvested area in thousand hectares, 4) Average hectare, 5) Production in thousand tonnes, 6) World, 7) Legumes in total, 8) Bean, 9) Peas, 10) Broad bean, 11) Chickpea, 12) Lentil, 13) Africa, 14) North America, 15) South America, 16) Ázia, 17) Europe, 18) Australia, 19) Lupine

PRÍLOHY

Colné sadzby pre dovoz strukovín na Slovensko platné do 30.4.2004
 Customs Tariffs for Import of Legumes to Slovakia up to 30 April 2004

Príloha č. 1
 Appendix No. 1

Položka CS ¹	Názov tovaru ²	MJ ³	Všeobecné clo ⁴	Zmluvné clo ⁵	Pref. RK
0713	Suché strukoviny, vylúpané, ošúpané alebo neošúpané, lámané alebo nelámané ⁶				
0713 10	-Hrach ⁷ (<i>Pisum sativum</i>):				
0713 10 10	--Na siatie ⁸	KGN	11,0	1,0	P10A
0713 10 90	--Ostatný ⁹	KGN	11,0	1,0	P10A, P11
0713 20 00	-Cícer ¹⁰ (<i>Garbanzos</i>):	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 31 00	-Fazuľa ¹¹ (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>): --Fazuľa druhov <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper alebo <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek. ¹²	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 32 00	--Malá červená fazuľa ¹³ (<i>Adzuki</i>) (<i>Phaseolus</i> alebo <i>Vigna angularis</i>):	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 33	--Fazuľa obyčajná ¹⁴ (<i>Phaseolus vulgaris</i>):				
0713 33 10	---Na siatie ⁸	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 33 90	---Ostatná ⁹	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 39 00	--Ostatné. ⁹	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 40 00	-Šošovica ¹⁵	KGN	8,0	2,0	P10A
071350 00	-Bôb (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) a konský bôb ¹⁶ (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>):	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 90	-Ostatné. ⁹				
0713 90 10	--Na siatie ⁸	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	
0713 90 90	--Ostatné ⁹	KGN	5,0	bez cla ¹⁷	

Prameň: Colný sadzobník 2004¹⁷

P10A, P11 – 0713 10 90 – ročná kvóta je 66,7 ton s nulovým clo¹⁸

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 3) Unit, 4) General duty, 5) Contractual duty, 6) Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split, 7) Peas, 8) For sowing, 9) Other, 10) Chickpeas, 11) Bean, 12) Bean of the species *Vigna mungo* (L.) Hepper or *Vigna radiata* (L.) Wilczek, 13) Small red bean, 14) Kidney bean including white peabeans, 15) Lentils, 16) Broad bean (*Vicia faba* var. *major*) and horse bean, 17) Source: Customs Tariff Book 2004, 18) P10A, P11–0713 10 90–annual quota of 66,7 tonnes with zero customs duty

Nariadenie Komisie (ES) č. 1719/2005 z 27. októbra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa príloha k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Commission Regulation (EC) No 1719/2005 of 27 October 2005 amending the Annex to the Council Regulation (EEC) No. 2658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff Book.

Príloha č. 2
Appendix No. 2

Číselný znak KN	Názov tovaru ²	Zmluvné clo ⁵ (%)	Doplnkové jednotky
0713	Suché strukoviny, vylúpané, ošúpané alebo neošúpané, lámané alebo nelámané ⁶		
0713 10	-Hrach ⁷ (<i>Pisum sativum</i>):		
0713 10 10	--Na siatie ⁸	bez cla	
0713 10 90	--Ostatný ⁹	bez cla	
0713 20 00	-Cícer ¹⁰ (<i>Garbanzos</i>):	bez cla	
0713 31 00	-Fazuľa ¹¹ (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>): --Fazuľa druhov <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper alebo <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek: ¹²	bez cla	
0713 32 00	--Malá červená fazuľa ¹³ (<i>Adzuki</i>) (<i>Phaseolus</i> alebo <i>Vigna angularis</i>):	bez cla	
0713 33	--Fazuľa obyčajná ¹⁴ (<i>Phaseolus vulgaris</i>):		
0713 33 10	---Na siatie ⁸	bez cla	
0713 33 90	---Ostatná ⁹	bez cla	
0713 39 00	--Ostatné: ⁹	bez cla	
0713 40 00	-Šošovica ¹⁵	bez cla	
071350 00	-Bôb (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) a konský bôb ¹⁶ (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>):	3,2	
0713 90	-Ostatné: ⁹	3,2	
0713 90 10	--Na siatie ⁸	3,2	
0713 90 90	--Ostatné ⁹	3,2	

Prameň: Colný sadzobník EÚ na rok 2005¹⁷

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 3) Unit, 4) General duty, 5) Contractual duty, 6) Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split, 7) Peas, 8) For sowing, 9) Other, 10) Chickpeas, 11) Bean, 12) Bean of the species *Vigna mungo* (L.) Hepper or *Vigna radiata* (L.) Wilczek, 13) Small red bean, 14) Kidney bean, 15) Lentils, 16) Broad bean (*Vicia faba* var. *major*) and horse bean, 17) Source: Customs Tariff Book 2004

Dovoz strukovín do SR v tonách

Import of Legumes to Slovakia in Tonnes

Príloha č. 3
Appendix No. 3

Položka colného sadzob. ¹	Názov tovaru ²	2001	2002	2003	2004	2005
0713	Strukoviny suché vylúp., tiež ošúp., alebo drvené ⁴	10 314	10 086	8 093	8 944	6 793
0713 10	Hrach (Pisum sativum) ⁵	1 349	1 418	785	1 885	546
0713 33	Fazuľa obyčajná (Phaseolus spp) ⁶	5 315	3 909	114	4 345	3 814
0713 20 00	Cícer (Garbanzos) ⁷	1,2	5,5	31	47	56
0713 31 00	Fazuľa druhov Vigna mungo, Hepper alebo Vigna radiata, Wilczek ⁸	42	33	11	1,8	0
0713 32 00	Malá červená fazuľa (Adzuki), (Phaseolus alebo Vigna angularis) ⁹	89	101	151	86,5	52
0713 40 00	Šošovica ¹⁰	3 014	2 745	2 351	2 482	2 312
0713 50 00	Bôb (Vicia faba var. major) a konský bôb ¹¹	101	0	3	14,6	0

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 3) I-VI.2002, 4) General duty, 5) Peas, 6) Kidney bean including white peabeans, 7) Chickpeas, 8) Bean of the species Vigna mungo (L.) Hepper or Vigna radiata (L.) Wilczek, 9) Small red bean, 10) Lentils, 11) Broad bean (Vicia faba var. major) and horse bean, 12) Source: Customs Directorate of the SR, RIAFE, SO SR, freign trade 20. April 2006

Vývoz strukovín zo SR v tonách

Export of Legumes from Slovakia in Tonnes

Príloha č. 4
Appendix No.4

Položka colného sadzob. ¹	Názov tovaru ²	2001	2002	2003	2004	2005
0713	Strukoviny suché vylúp., tiež ošúp., alebo drvené ⁴	11 627	14 555	12 689	7 543	12 922
0713 10	Hrach (Pisum sativum) ⁵	7 084	10 130	8 713	4 739	9 852
0713 33	Fazuľa obyčajná (Phaseolus spp) ⁶	2 881	3 123	360	1 494	1 948
0713 20 00	Cícer (Garbanzos) ⁷	07	0		16	0
0713 31 00	Fazuľa druhov Vigna mungo, Hepper alebo Vigna radiata, Wilczek ⁸	0	9	0	0	0
0713 32 00	Malá červená fazuľa (Adzuki), (Phaseolus alebo Vigna angularis) ⁹	0	2,7	27	3,6	0
0713 40 00	Šošovica ¹⁰	1 229	1 241	1 265	843	1 117
0713 50 00	Bôb (Vicia faba var. major) a konský bôb ¹¹	0	9,3	22	177	0

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006¹²

1) Customs Tariff Book Item, 2) Description, 4) General duty, 5) Peas, 6) Kidney bean including white peabeans, 7) Chickpeas, 8) bean of the species Vigna mungo (L.) Hepper or Vigna radiata (L.) Wilczek, 9) Small red bean, 10) Lentils, 11) Broad bean (Vicia faba var. major) and horse bean), 12) Source: Customs Directorate of the SR, RIAFE, SO SR, foreign trade 20.April 2005

Vlastné náklady a výnosy v Sk u hrachu jedlého v roku 2005

Actual Costs and Revenues of Edible Peas in SKK in 2005

Príloha č. 5
Appendix No. 5

Ukazovateľ ¹	Výrobná oblasť ²					SR ⁸
	Kukuričná ³	Repárska ⁴	Zemiak. ⁵	Zemiak. ovsená ⁶	Horská ⁷	
Osivá nakúpené ¹⁰	2 837	-	-	-	0	2 909
Osivá vyrobené ¹¹	159	-	-	-	0	144
Hnojivá nakúpené ¹²	953	-	-	-	0	1 161
Hnojivá vyrobené ¹³	134	-	-	-	0	205
Chemické ochranné prostriedky ¹⁴	3 402	-	-	-	0	3 306
Ostatný priamy materiál ¹⁵	0	-	-	-	0	85
Mzdy a odmeny priame ⁹	103	-	-	-	0	118
Sociálne náklady ¹⁶	43	-	-	-	0	35
Opravy a udržiavanie ¹⁷	0	-	-	-	0	60
Odpisy HIM ¹⁸	0	-	-	-	0	71
Agrochemické služby ¹⁹	043	-	-	-	0	42
Ost. priame náklady a služby ²⁰	3 783	-	-	-	0	2 690
Náklady pomocných činností ²¹	3 551	-	-	-	0	4 234
Zníženie nákladov o zúčt. výnosy ²²	0	-	-	-	0	0
Priame náklady spolu²³	15 008	-	-	-	0	15 060
Réžia výrobná ²⁴	564	-	-	-	0	771
Réžia správna ²⁵	650	-	-	-	0	933
VN celkom na ha²⁶	16 222	-	-	-	0	16 764
Úroda v t/ha ²⁷	2,92	-	-	-	0	2,71
VN hlavného výrobku na ha ²⁸	16 222	-	-	-	0	16 764
VN vedľajšieho výrobku na ha ²⁹	0	-	-	-	0	0
VN na 1 tonu³⁰	5 560	-	-	-	0	6 180
Výnosy na ha ³¹	18 472	-	-	-	0	19 043
z toho tržby na ha ³²	5 435	-	-	-	0	5 546
Dotácia na ha spolu ³⁴	3 877	-	-	-	0	5 638
Výnosy na ha hl. výrobku ³⁶	18 472	-	-	-	0	19 043
Hospodársky výsledok na ha ³⁷	2 250	-	-	-	0	2 279
Hospodársky výsl. na ha hl. výrobku ³⁸	2 250	-	-	-	0	2 279
Hospodársky výsledok na t ³⁹	771	-	-	-	0	840
Počet podnikov ⁴⁰	4	3	2	1	0	10

Poznámka: -ak je vo výrobnéj oblasti nižší počet respondentov ako traja, údaje sa nepublikujú⁴¹

Prameň: Vlastné náklady a výsledky hospodárenia poľnohospodárskych podnikov v SR za rok 2005 v triedení podľa výrobných oblastí. Bratislava, VÚEPP, 2006⁴²

Indicator, 2) Production area type, 3) Maize, 4) Beet, 5) Potato, 6) Potato -oats, 7) Mountain, 8) SR in total, 9) Wages costs, 10) Purchased seeds stock, 11) Produced seeds stock, 12) Purchased fertilizers, 13) Produced fertilizers, 14) Chemical preserved means, 15) Other direct material, 16) Social costs, 17) Repairs and maintenance, 18) Depreciation of tangible investment property (tangible assets), 19) Agrochemical services, 20) Other direct costs, 21) Costs of subsidiary activities, 22) Items accom. direct costs, 23) Direct costs in total, 24) Production overhead, 25) Administration overhead, 26) Actual costs in total per ha, 27) Yield in t/ha, 28) Actual costs of main product per ha, 29) Actual costs of by product per ha, 30) Actual costs per ton, 31) Revenues per ha, 32) Of which subsidies per ha, 33) In less favoured areas, 34) For business support, 35) For impacts of drought, 36) Revenues per ha of main product, 37) Econ. result per ha, 38) Econ. result per ha of main product, 39) Econ. result per ton, 40) Number of enterprises, 41) Note: Data are not published if less than three respondents are occurred in the production sphere. 42) Source: Actual costs and economic results of agricultural enterprises in the SR in 2005, classified by type of production area. Bratislava, RIAFE 2006.

Summary

In the marketing year 2005/2006, the total supply of legumes was increased to 49,4 thousand tonnes. The total supply was significantly affected by initial stocks. They were increased 3,4 times in comparison with the previous year. Even though, the harvested areas were increased by 10,5%, the production was decreased by 2 717 tonnes, because average hectare yields were lower by 16,1% as compared to 2004. In comparison with the previous year, the domestic consumption of legumes was decreased by 2,2%. The food consumption of legumes was increased by 1,2% and the fodder consumption by 2,3%. Other consumption was decreased most significantly (by 40,8%). The share of the fodder consumption in the total using presented 31%. Export of legumes was increased by 30,9% to 14 202 tonnes per year. The total using of legumes was increased by 7%, ending stocks were decreased to 7 690 tonnes.

In 2005, producer prices of legumes were lower by 0,4%-5,2% (exclude fodder broad bean) in comparison with 2004.

In 2006, sown areas of legumes were increased to 18 100 hectares due to an increase of fodder legumes area by 88%. The opposite situation was observed by food legumes. Sown areas of peas were decreased by 16,8%, bean by 2,3% and lentil by 31,6%. In comparison with 2005, the total production of legumes will be reasonably increased to 34 994 tonnes following an expected decrease of average hectare yields by 9,3%. The production of food legumes will be decreased by 19,1%, its share on the total legumes production will reach 69,7%. Vice versa, in comparison with the previous year the production of fodder legumes will increased 2,2 times due to an increase of sown areas by 3 266 hectares.

The total supply of legumes will reach 48 079 tonnes in spite of an estimated export decrease by 10,7% and lower stocks by 9,2%. The domestic consumption of legumes will be increased by 10,7% following an expected increase of the fodder consumption by 33,7% along with a decrease of the seed and food consumption. Export of legumes is expected to be at the level of 13,8 thousand tonnes, i.e. an decrease by 3% in comparison with the previous year. Ending stocks will be decreased to 3,9 tonnes (by 49,6%).

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Strukoviny

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave a Ministerstvo pôdohospodárstva SR. Vydanie prvé. Náklad 60 výtlačkov. Rozsah 32 strán, v tom 20 tabuliek, 1 graf a 5 príloh.

ISBN 80-8058-442-7

